

Af Estrid Elsted, indretningsarkitekt MDD, Tegnestuen Abita

Lys og plads også i vores udendørs rum

Vi har taget den sydlandske tradition med udendørs opholdsrum til os. Flere og flere bygger til, og der er gået mode i indretningen, for det er bestemt ikke ligegyldigt, hvordan vi indretter os – heller ikke udendørs. Indretning af det grønne rum er blevet et hit

Med det første solstrejf om foråret flyttes caféstolene udenfor. Vi sætter os indpakket i tæpper og med lidt tilskudsvarme fra transportable terrassevarmere nyder vi en café au lait eller cappuccino.

Det føles næsten som at være i Paris eller Rom.

Der er blevet luft i danskernes økonomi. Skattelettelser, lave renter og støt voksende friværdder i vores boliger sætter os i stand til at opfylde ønsker om boligændringer og nye tiltag. Vi har allerede ofret store summer på indvendige forbedringer.

Det spændende er, hvad der følger efter bølgen af udskiftninger af køkkener og badeværelser.

Sydlandsk inspiration

Vores ønsker, drømme og vaner ændrer sig, og vi henter nu inspiration fra varmere himmelstrøg, hvor klimaet er mildere end her.

Vi åbner boligerne. Vi vil have lys, luft og meget gerne vand omkring os. Vi flytter udendørs, og der er næsten ingen grænser for ønskerne om inddragelse af udearealerne til "opholdsrum".

Boligarealet udvides og tilføjes nye funktioner: Morgenterrasser, eftermiddagsterrasser, overdækkede terrasser, udestuer, børnenes eget opholdsrum, udekøkkener, udendørs brusebad og spa for bare at nævne nogle få eksempler.

Men det er jo ikke ligegyldigt, hvordan vi indretter os, heller ikke når det gælder udenomsarealer. Der bør være en funktionel og arkitektonisk sammenhæng mellem ude og inde.

Udendørs tilbygninger bliver fast inventar og følger med huset eller lejligheden, den dag, der skal sælges. Så vil det vise sig, om investeringen tæller på plus- eller minussiden.

Vigtige overvejelser

I øjeblikket skrives der om udekøkkener i ethvert boligmagasin og ugeblad med boligtillæg. Det er naturligvis med til at nære vores drømme om en lang, sol-

varm udendørssæson i frisk luft.

Vi kan vælge mellem faste eller mobile løsninger.

Udgangspunktet er dog, at hvad end man sætter op, så vil det være derude, synligt fra vinduer, døre og indgange, hvad enten det er sommer eller vinter. Det er de færreste, der har plads til det mobile udekøkken i garagen eller

udhuset, når det er uden for sæsonen. Og hvordan mon plast-overdækket inventar vil se ud på terrassen, når det står dér i efterårsstormen?

Overvejelserne må også handle om, hvordan haven eller terrassen udformes, så det bliver både praktisk, giver læ og rige oplevelser.

Arkitekt Lene Møller, Jægerspris, planlægger mange haverum, og hun oplever en stærk stigende efterspørgsel på indretningen af "det grønne rum".

Indretning af det grønne rum

- I planlægningen af haven skal man være opmærksom på de rumskabende elementer. Det er

vigtigt at differentiere og skabe perspektiv. Man kan betragte havens rum som en teaterkulisse, hvor aktstykkerne består af hække, buskplantninger eller en form for hegn. Når man kan ane nye rum, bliver man inspireret til at gå på opdagelse, og haven vil samtidig synes meget større, siger Lene Møller og fortsætter:

Udekøkkenet er designet af Abita. Det er etableret i forbindelse med ny flisebelægning på den overdækkede terrasse. Opbygningen er i gasbeton, som svarer til husets facade. En vind- og vejrbestandig løsning, der samtidig skaber læ på terrassen. Fra stuen er der vinduesvæg i hele terrassens længde, og udearealet er en synlig og integreret del af boligarealet.

Foto: Uffe Johansen

- I valg af planter er det meget vigtigt at være opmærksom på, hvordan tingene visner ned, og hvordan de tager sig ud i vinter-tilstand. Mange ser kun på plan-tens kvaliteter i blomstringssta-diet, som for mange planters vedkommende kan være meget kort.

- Den opmærksomhed, der er på husets indvendige rum, skal flyttes med ud. Uderummet er faktisk ligeså vigtigt. Det er det første, man ser, når man kommer hjem, og det sidste når man tager af sted. Uderummet skal betragtes som en forlængelse af huset. Som en stue uden loft, konstaterer Lene Møller.

Netop dette faktum gør hende til fortæller for, at man i stedet for mere eller mindre uskønne over-dækninger, markiser og parasol-ler benytter naturens egne modeller som solafskærmning. En trækrone eller et espalier med bevoksning giver fortrinlig skyg-ge og filtrerer lyset på en smuk og levende måde.

Tilpasset arkitektur

- Udendørs belægninger skal passe til husets arkitektur, og gerne til gulvet inde i huset, når der er tale om en terrasse i forbindelse med et af husets rum. Lige nu er der en tendens til at udskifte gamle fliser med nye. En bedre idé vil ofte være at bevare de eksisterende og fx bruge dem sammen med granit-chaussé. På den måde fastholder man et udseende, der passer til husets alder og stil i stedet for at få en stor død flade i nye beton-sten, som slet ikke passer til ste-det, mener Lene Møller.

- Vi skal være opmærksom på kvaliteterne i vores eget klima og acceptere, at vi ikke bor i Italien. Vi prøver at se bort fra det fak-tum, at vores klima er anderle-des. De virkelig gode dage er så få, at vi naturligvis prøver at for-

Der er muligt at nyde udelivet, selvom der kommer en dansk sommerbyge. Terrassens over-dækning med varmeelementer langs forkanten giver lidt varme på kølige aftener.

Foto: Kurt Johansen

længe opholdet i det fri mest muligt, siger Lene Møller.

Og med et kig ud af vinduet på denne grå og regnfulde danske sommerdag sender jeg en venlig tanke til terrassevarmeren, kug-legrillen og overdækningen, som holder udekøkkenet tørt.

Børnenes eget hus. Legehuset er indkøbt i Silvan, og den lokale tømrer har etableret en platform og bygget huset op omkring et af havens store træer.

Foto: Kurt Johansen

En kold dusch i haven eller på terrassen efter endt havearbejde eller et svedigt ophold i liggestolen. Store som små vil nyde det kolde gys i sommer-varmen. Denne flytbare bruser kan tilkøbes en udendørs vand-hane og placeres, hvor man har lyst.

Foto: Kurt Johansen

Efter at husejerne fik en tilbygning til det oprindelige hus, har arkitekt Lene Møller skabt et samlende udendørsrum i arealet mellem facaderne. Her er plads til at være sammen eller alene. En gennemtænkt løsning i former, funktioner og materialekombinationer.

Foto: Kurt Johansen